

Voorheen Wmo adviesraad Goeree-Overflakkee

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Secretariaat:

Jan Oomkes
Adviesraad Sociaal Domein
Goeree-Overflakkee
Amaliapad 73
3251 AA Stellendam
Tel. 0187-49 95 63
Email: secretaris@asdgo.nl
Website: www.asdgo.nl
Iban nr. NL13RABO0130438049
Inzake ASDGO.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad van Goeree-Overflakkee

Middelharnis, 2 Maart 2017

Ons kenmerk: Jo17003

Betreft: Adviesaanvraag aanpassing Verordening 2016

Geacht college,

Op 9 januari 2017 kregen wij het verzoek advies uit te brengen over de wijzigingen in de Verordening Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee.

In haar vergadering van **7 februari 2017** heeft de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee (ASDGO) de door u voorgestelde wijziging van de op 1 september 2016 vastgestelde verordening Sociaal Domein uitvoerig besproken.

Hieronder vindt u ons advies.

Visie landelijke overheid

In mei 2016 beschrijft staatssecretaris van Rijn in een brief (voortgang en ambitie WMO) aan de kamer het belang van het doen van een beroep op brede ervaringsdeskundigheid bij de totstandkoming van beleid. In deze brief schrijft hij over de lokale invulling het volgende: *'Omdat lokale omstandigheden en verhoudingen grotendeels bepalen welke inzet van ervaringsdeskundigheid effectief is, zal ik samen met de Koepel adviesraden sociaal domein gedurende 2016 inventariseren hoe de verschillende raden hier momenteel inhoud aan geven.'*

In de verzamelbrief aan de gemeenten (juli 2016) geeft staatssecretaris Klijnsma het belang aan van betrokkenheid van ervaringsdeskundigen bij de totstandkoming van beleid. Zij benadrukt hier vooral de betrokkenheid van cliënten uit de participatiewet noemt hierbij twee voorbeelden waarop deze betrokkenheid kan worden ingevuld. *'De vormgeving van dit periodiek overleg kan een Cliëntenraad zijn voor de Participatiewet, maar ook een gezamenlijke Cliëntenraad voor Wmo, Wsw, Jeugdzorg.'*

Wij lezen in beide brieven het uitgangspunt om betrokkenheid van ervaringsdeskundigen lokaal op de best passende manier in te vullen. Als adviesraad delen wij het belang van de betrokkenheid ervaringsdeskundigen en van gebruikers van voorzieningen bij de totstandkoming en evaluatie van gemeentelijk beleid. Graag richten wij de invulling hiervan op een effectieve wijze in, passend bij de lokale situatie.

Het begrip ervaringsdeskundigheid

Wij constateren dat er onduidelijkheid bestaat over het begrip ervaringsdeskundigheid in relatie tot de borging van de inspraak van cliënten. Tijdens het gesprek met de wethouder en de adviesraad (07-02-2017) en gesprekken met diverse medewerkers van de gemeente bleek dat er binnen de gemeente geen eenduidige definitie van ervaringsdeskundigheid bestaat. Onder ervaringsdeskundigheid verstaan wij dat men in staat is de eigen ervaring in een breder perspectief te plaatsen en deze kan aanwenden in het belang van de totale groep cliënten, die vertegenwoordigd wordt. Wij stellen daarom voor om onderscheid te maken in mensen die gebruik maken van voorzieningen binnen het sociaal domein (cliënten) en mensen die hiermee te maken hebben gehad. In onze optiek

is een cliëntenraad bedoeld voor mensen die gebruik maken van voorzieningen. Wanneer er geen gebruik meer wordt gemaakt van deze voorzieningen, eindigt daarmee hun lidmaatschap van deze cliëntenraad. Zij blijven in onze optiek echter nog wel ervaringsdeskundig.

Integraal adviseren met de inbreng van cliënten

De afgelopen jaren is door de gemeente herhaaldelijk de betrokkenheid van de raadsleden, de snelle advisering en de kwaliteit van de gedane adviezen door de adviesraad benoemd. Hieruit maken wij op dat de adviesraad sociaal domein goed functioneert. In de praktijk blijkt dat adviesvragen regelmatig onder tijdsdruk binnenkomen. Dit vraagt van leden om snel te kunnen schakelen en te kunnen denken in hoofdlijnen, los van hun persoonlijk belang. Leden voor de adviesraad worden geselecteerd op hun betrokkenheid bij het sociaal domein en de vaardigheid om de advisering op beleid breder te kunnen zien dan hun persoonlijke situatie. Wij vinden het van groot belang om hieraan vast te houden voor het effectief kunnen uitbrengen van kwalitatief goede adviezen.

In de conceptverordening adviesraad sociaal domein wordt voorgesteld dat de voorzitters van de cliëntenraden zitting nemen in de adviesraad. Dit kan zorgen voor regelmatige wisselingen in de bezetting van de adviesraad. Wij zijn van mening dat dit de effectiviteit van de advisering niet ten goede zal komen.

In de verordeningen voor de cliëntenraden participatiewet en jeugdwet is de toetreding van de voorzitters in de adviesraad niet opgenomen. In deze verordeningen lezen wij dat de cliëntenraden zelfstandig advies uitbrengen aan de portefeuillehouder of diens ambtelijke vertegenwoordiger. De adviesraad adviseert aan B&W en de gemeenteraad. Dit is advisering op verschillende niveaus. wij zien hierin een groot risico op dubbel werk en onvolledige advisering. Vooral omdat gemeentelijk beleid steeds vaker over grotere thema's dan de betreffende wetten alleen gaat. Het uitbrengen van een integraal advies, gericht op beide niveaus werkt naar onze mening efficiënter.

De adviesraad en cliëntenraden bestaan uit burgers, die vrijwillig hun aandeel leveren. Wanneer voorzitters van cliëntenraden naast hun eigen vergaderingen ook deelnemen aan de vergaderingen van de adviesraad sociaal domein, wordt de vergaderdruk hoger. Wanneer voorzitters of afgevaardigden van de cliëntenraden deelnemen aan werkgroepen van de adviesraad, kan dit de vergaderdruk verlagen. Dit zorgt daarnaast voor een besparing op de presentiegelden. Geld wat ten goede kan komen aan de zorg voor cliënten.

Wij stellen daarom voor om de verbinding met de cliëntenraden in de werkgroepen van de adviesraad te laten plaatsvinden en de adviesraad verantwoordelijk te houden voor het uitbrengen van integrale adviezen over gemeentelijk beleid. De cliëntenraden behouden hiermee hun functie als belangengroep voor de cliënten en hebben een klankbordfunctie voor de portefeuillehouder en de adviesraad.

De gemeentewet

De concept verordening wordt opgesteld onder artikel 84 van de gemeentewet. Hiermee worden de adviesraad sociaal domein en de (deels nog op te richten) cliëntenraden aangemerkt als bestuurscommissies. Dit is wat ons betreft niet juist. In de adviesraad en in de cliëntenraden wordt geen bestuur uitgeoefend, maar door burgers advies uitgebracht aan bestuurders.

Wij stellen daarom voor om de verordening op basis van artikel 150 uit de gemeentewet op te stellen. Dit geeft de mogelijkheid om de invulling van de adviesraden en cliëntenraden op maat aan te laten sluiten op de behoeften binnen de gemeente en de ontstane situatie, waarbij er een cliëntenraad participatie, jeugdwet en WMO naast de adviesraad bestaan. Ook geeft deze keuze de mogelijkheid om te werken met vrijwilligersvergoedingen voor leden.

Na onderzoek bij tientallen adviesraden constateren wij dat de inrichting in elke gemeente maatwerk is. Zelfs de gemeenten die artikel 84 wel gebruiken richten het functioneren beter in met het oog op het welzijn van de adviesraad en de cliëntenraden.

Praktijkvoorbeeld

Cliëntenraad participatie

Op dit moment is de cliëntenraad participatie vertegenwoordigd in de adviesraad sociaal domein door deelname aan de werkgroep participatie. Werkgroep leden uit de adviesraad stemmen adviezen met de leden van de cliëntenraad af, waarna ze in de adviesraad worden besproken.

Deze invulling zorgt voor een effectieve werkwijze, waarbij de expertise van de cliëntenraad wordt gebruikt om een advies op beleidsniveau aan de gemeente vorm te geven.

Vergoedingen

Wij zien de adviesraad sociaal domein en de cliëntenraden als adviesorganen voor betrokken burgers die vrijwillig mee willen werken aan de kwaliteit van de voorzieningen binnen het sociaal domein. In de conceptverordening wordt leden een vergoeding toegekend die aangemerkt wordt als inkomen. Dit staat naar onze mening haaks op het karakter van de adviesraad en cliëntenraden.

Naast dit principiële argument, ontstaat bij een aantal raadsleden van de adviesraad meteen een praktisch financieel probleem. Wanneer de huidige conceptverordening ongewijzigd wordt ingevoerd, is dit voor het grootste gedeelte van de adviesraad een reden om de hun taken in de adviesraad neer te leggen. De compensatie die de gemeente kan bieden voor mensen in een uitkeringssituatie geldt alleen voor gebruikers van gemeentelijke voorzieningen

Daarnaast merken wij (zoals eerder besproken in het Technisch Overleg op 01-02-2017) op dat bij de berekening van de kosten geen rekening is gehouden met de vergoeding voor leden van het dagelijks bestuur (DB) en het DB overleg. De extra vergoeding voor DB leden is verdeeld over negen termijnen in plaats van zeven en wordt hierdoor lager. Ook de berekening van de BTW is volgens ons niet correct.

Tot slot zien wij in de keuze voor het vergoedingsstelsel een prikkel ontstaan om het aantal vergaderingen hoog en kortdurend te houden ten gunste van de raadsleden. Dit is op dit moment niet aan de orde, maar zien wij wel als risico

In deze notitie leest u het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Goeree Overflakkee (ASDGO) ten aanzien van de voorgenomen wijzigingen in de verordening voor de adviesraad en de daaraan gelieerde verordeningen voor de cliëntenraden participatiewet en jeugdwet (in oprichting) en WMO (nog op te richten).

Wij adviseren U dan ook met klem aanpassing op de volgende punten:

1. De voorgestelde borging van ervaringsdeskundigheid door toetreding van voorzitters van cliëntenraden aan de adviesraad.
2. Het voornemen om adviesraad en cliëntenraden als bestuurscommissies aan te merken inclusief het daaraan verbonden vergoedingsbeleid.

Hieronder lichten wij onze uitgangspunten en ons volledige advies nader toe.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande brengen **wij een negatief advies uit** omdat wij:

- Een groter verloop van leden binnen de adviesraad en daarmee een verminderde continuïteit voorzien;
- Een risico op dubbel werk en onvolledige advisering constateren;
- Een groei in vergaderdruk voor leden van cliëntenraden en daardoor stijgende kosten voorzien;
- Niet achter de keuze staan die gemaakt is voor het opstellen van de verordening onder artikel 84 van de gemeentewet;
- Constateren dat een deel van de berekeningen niet juist is
- Discrepancie zien ontstaan tussen de verschillende adviesraadsleden als gevolg van de voorgestelde financiering;
- Als gevolg hiervan zien dat een meerderheid van de leden uit de huidige adviesraad zal vertrekken.

Wij adviseren daarom met klem om de verordening en werkwijze te verbeteren door:

- De verordening voor de Adviesraad en de cliëntenraden onder artikel 150 van de gemeentewet op te stellen als één verordening met een aantal sub verordeningen;
- In deze verordeningen de onderlinge samenhang te benoemen, waarbij de Adviesraad Sociaal Domein verantwoordelijk is voor de integrale advisering en de cliëntenraden hun inbreng hebben op hun 'expertisegebied';
- In deze verordeningen onder de begripsbepalingen op te nemen dat er onderscheid wordt gemaakt tussen mensen die gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen binnen het Sociaal Domein (cliënten) en ervaringsdeskundigen;
- De cliëntenraden Jeugd en WMO op korte termijn te installeren;

- In de verordeningen van de cliëntenraden de samenhang te benoemen met de Adviesraad Sociaal Domein, doormiddel van deelname van de voorzitters of afgevaardigden aan de werkgroepen van de Adviesraad;
- Kwaliteitseisen te formuleren voor deze voorzitters, zoals dat ook gebeurt bij de sollicitatieprocedures voor leden van de Adviesraad;
- De vergoedingen voor leden van de Adviesraad en de cliëntenraden uit te keren als **vrijwilligersvergoeding**.

Wij vertrouwen erop dat ons advies u in staat stelt om een overwogen besluit te nemen over de voorliggende conceptverordeningen. Uiteraard zijn wij te alle tijde bereid om nadere toelichting op ons advies en onze uitgangspunten te geven en we zullen daarover graag met u in overleg gaan.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee.

Namens deze:

Jan Oomkes

secretaris